

Dr. Ágai György*:

Tanúk és fotózás segíthetik a kötelező biztosítási kár kifizetését

Közúti balesetnél a járműünkbe belehajtó másik sofőr nem csak a helyszínen tagadhatja le a felelősségét. Megeshet, hogy utólag, a kárrendezési eljárás során - akár a biztosítójánál – vonja vissza erről szóló nyilatkozatát. Könnyebben juthatunk jogos kötelező gépjármű-biztosítási kártérítésünkhöz, ha – a baleseti bejelentő pontos kitöltése mellett – lefényképezzük a járműveket, s tanúk adatait is rögzítjük – derül ki az MNB-n belül működő Pénzügyi Békéltető Testület jogeseteiből.

Ha eltekintünk a személyi sérüléses balesetektől, amelyek visszafordíthatatlan károkat is okozhatnak, a baleset után akkor is ott marad a törött gépjármű. E a tulajdonosok számára elég nyomasztó, miközben az is bizonytalan, hogy a kárt ki fogja megtéríteni.

Ha egyedül balesetezünk, csak a casco segíthet

Ha a gépjárművezető egyedül, külső közrehatás nélkül törte össze kocsiját, pl. egy figyelmetlen manőver után a saját garázkapuját, kerítését dönti romba, akkor a kérdés annyi, hogy van-e casco szerződés. Ha igen, úgy a káreseményt bejelenti a biztosítójának és a kárrendezési eljárás után hozzájuthat biztosítási szolgáltatási összegéhez, amellyel vagy egyetért vagy nem. Ha nincs casco szerződése, tulajdonosként maga kénytelen viselni a kárát.

Magyarországon a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról (kgfb) szóló törvény kimondja, hogy minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére biztosítási szerződést kötni. Ezt a kötelezettséget néhány ritka kivételtől eltekintve mindenki be is tartja, mivel tudja, ha balesetet okozott, akkor a vétlen gépjárműben okozott kár megtérítését a biztosító magára vállalja.

Károkozás után a biztosítók jogszerűen bizonyos szankciókat (pl. a bonus-malus rendszerben való visszaléptetés, károkozói pótdíj) alkalmaznak a vétkes féllel szemben. Emiatt egyes vétkes gépjárművezetők nem mindig ismerik el a felelősségüket a baleset okozásáért és minden lehetőséget kihasználnak arra, hogy mentesüljenek a negatív jogkövetkezmények alól. Ezért nagyon fontos, hogy a ténylegesen vétlen gépjárművezető a baleset bekövetkezte után „résen legyen”, és készüljön fel arra, hogy a kárrendezési eljárásban esetlegesen őt fogják felelőssé tenni a balesetért, vagy esetleg olyan károkért, amelyeket nem is ő okozott.

Adott egy szűk utca a belvárosban, zajlik a harc a parkolóhelyekért. A-val jelölt autós meglát egy szabad helyet, megkezdi a jobbra hátra beállást két autó közé. Ekkor bekövetkezik a nem várt hangos reccsenés hátulról. Most már figyelmesen hátranéz és látja, hogy autójának hátsó része összetört a mögötte álló B gépjármű miatt.

A két vezető szemrevételezi a keletkezett károkat. Tegyük fel, hogy nem alakul ki vita a felek között, az A kocsi vezetője sűrűn elnézést kér és azt mondja elismeri a felelősségét. A B gépjármű vezetője e tényről örömmel nyugtázza és egyeztetnek, hol töltsék ki az ún. kék-sárga baleseti bejelentőt. Megbeszélik az időpontot és a helyszínt, ahol nyugodtabban el tudják végezni az adminisztratív feladatot, mert a mögöttük levő autósok már idegesek.

A gépjármű vezetője állja a szavát és találkoznak. Lehet azonban, hogy - átgondolva helyzetét - közli a B autó vezetőjével, hogy nem ismeri el a felelősségét, mert nem ő tolatott, hanem a másik jött neki. Itt vélelmezhetően vita alakul ki a felek között, amelynek civilizált megoldása, hogy csak a baleset tényét és a mechanizmusát írják le a saját meglátásuk szerint.

Az is elképzelhető, hogy az A autó vezetője ekkor is elismeri a felelősségét és ezt is rögzíti a baleseti bejelentőn. Az ezt követő napokban (a kgfb törvény szerint 30 napon belül) a B gépjármű vezetője bejelenti a káreseményt a biztosítónak és megkezdődik a kárrendezési eljárás. A vétlen autó tulajdonosa ekkor már bízik benne, hogy autójának kárát a biztosító rendezi.

A károkozó biztosítója azonban arról értesíti, hogy a kárt nem kívánja rendezni, mert álláspontja szerint nem a biztosítottja felelős a balesetért. A B autó tulajdonosa, vitába száll a biztosítóval, s kiderül, hogy az A autó vezetője a kárrendezési eljárás során visszavonta a felelősségelismerő nyilatkozatát, így a biztosító úgy gondolja, nem tolatás történt, hanem a B autó csúszott bele az A autóba. Ebben az esetben a vétlen autó tulajdonosának nem csak a gépjárműve, de az igazságérzete is sérült.

Most nézzük meg, mit kell tennie a vétlen félnek, hogy ezt a kellemetlen csalódásokat elkerülje. Legfontosabb teendője a kárkép rögzítése, függetlenül a mögötte álló autósok dudálásától. Miután a baleset után kiszállt és meggyőződött arról, hogy ténylegesen anyagi kár keletkezett, mobiltelefonjával rögzítsen minden lényeges körülményt. A károsodott gépjárműveket minden oldalról fényképezze le, csakúgy, mint a baleset helyszínét is tágabb környezetben.

A leglényegesebb a gépjárművekben bekövetkezett károk, a gépjárművek egymáshoz viszonyított helyzete, a baleseti mechanizmus megállapítását elősegítő további körülmények dokumentálása. Ez későbbiekben a kárrendezési eljárást jelentősen megkönnyítheti. Ha van lehetősége, keressen szemtanút is, aki a későbbiekben nyilatkozni tud a baleset körülményeiről.

Ezután a felek elhagyhatják a baleset helyszínét, hogy nyugodtabb környezetben kitölthessék a baleseti bejelentőt. Ezen a kgfb törvény szerint a gépjárművekre és a biztosítójukra vonatkozó alapadatokon kívül a baleset lényeges körülményeire vonatkozó információkat kell megadni.

A felelősség elismerésének rögzítése nem jogszabályi előírás, csak lehetőség. Azt sem tiltja semmi, hogy az elismerő nyilatkozatot a nyilatkozó fél a későbbiekben visszavonja. A felelősség kérdését a kártérítés szempontjából - jogszabályi felhatalmazás alapján - a biztosító fogja eldönteni, számos esetben a felelősségre vonatkozó nyilatkozatoktól függetlenül. Ezért ügydöntő jelentősége nincs ennek a nyilatkozatnak. A legfontosabb, hogy az ütközés utáni kárkép rögzítve legyen. Egy jól dokumentált kár az igazságos kárrendezés alapja.

*A szerző a Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja

„Szerkesztett formában megjelent az Origo.hu portálon 2022. június 8-án.”